XVI. FIATAL MŰSZAKIAK TUDOMÁNYOS ÜLÉSSZAKA

Kolozsvár, 2011. március 24–25.

TEMPORARY CITY – A 2010-ES EURÓPA KULTURÁLIS FŐVÁROSOK EGYETEMEINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSE

dr. MOLNÁR Tamás DLA

Abstract

The program of Temporary City supplies the cooperation between the Universities of European Capitals of Culture 2010 (ECOC). In the course of the program architect, environmental, and settlement designer students of the Technical Universities of Ruhr Area, Pécs and Istanbul worked together in workshops in the hosting locations.

Keywords:

temporary, architecture, workshop

Összefoglalás

A Temporary City program a 2010-es Európa Kulturális Fővárosok (EKF) egyetemeinek együttműködéséről szól. A program keretében a Ruhr-vidék, Pécs és Isztambul műszaki egyetemeinek építész, környezet-, és településtervező hallgatói dolgoztak együtt mindhárom helyszínen workshopok keretében.

Kulcsszavak:

ideiglenes, építészet, workshop

1. A Temporary City program

A Temporary City program részeként megvalósult workshopokon a 2010-es Európa Kulturális Fővárosok műszaki egyetemei működtek együtt. A Ruhr-vidékről az RWTH Aachen, a Dortmundi Műszaki Egyetem és a Siegeni Egyetem, Pécsről a Pécsi Tudományegyetem Pollack Mihály Műszaki Kara, míg Isztambulból a Yildiz és a Bilgi Egyetem vett részt a programban. Mindhárom kulturális fővárosban megrendezésre került egy-egy workshop a 2008-2010 közötti időszakban 50-60 hallgató részvételével. A workshopok során a résztvevők megismertek egy adott, valamilyen szempontból beavatkozást igénylő városi helyszínt. Az egyhetes terepmunka során a hallgatók vegyes csoportokban – németek, magyarok és törökök együtt – megismerték, analizálták a helyszínt. A workshopok végén bemutatták, hogy mire jutottak a különböző szempontok szerinti vizsgálódások során. A program pályázati részeként a hallgatók hazatérve kidolgozták a beavatkozási javaslatukat. A beérkezett pályaműveket nemzetközi zsűri értékelt és kiválasztotta a 2010-ben az EKF programjaihoz kapcsolódóan időszakos létesítményként megvalósítandó nyertes alkotást [1].

2. A workshopok

2008 őszén, a Ruhr-vidéken zajlott le az első workshop. A hallgatók Gelsenkirchenben dolgoztak a Stadtbaukultur NRW épületében. Ez a szervezet a Temporary City program ötletgazdája. A vizsgálandó helyszín Duisburg városában volt. A város mai gyalogos zónája az új bevásárlóközpont mellett helyezkedik el. A régi városközpont a városházával és a templommal szintén a közelben található egy belső kikötőág partján. A gyalogosok nem igazán látogatják a régi belvárost, mivel egy széles, nagy forgalmú út választja el azt az új gyalogoszónától. A nyertes pályaművet „Időjárás változás” címmel Anne Lerch és Mavie Lakenbrink készítette a Dortmundi Műszaki Egyetemről. Terveik szerint a széles útra hatalmas zebrákat festenek, ezzel biztosítva a gyalogosok átjutását, mivel mindenki tudja, hogy a német autósok megállnak a zebrák előtt. [2]

2009 tavaszán Pécsre érkezett a Temporary City program. A vizsgálandó urbanisztikai probléma bizonyos szempontból hasonló volt az előző workshop feladatához. Pécsen az Európa Kulturális Főváros program egyik kulcsprojektjeként a Zsolnay Gyár területének nagy részét Zsolnay Kulturális Negyedé alakítják. Ez a terület a mai belvárostól keletre helyezkedik el. A belvárosi gyalogos zóna és a Zsolnay Kulturális Negyed között lakózóna helyezkedik el. A workshop feladata volt, hogy feltárja a közlekedési lehetőségeket a két helyszín között, másrészt, hogy javaslatot adjon miért fognak elindulni az emberek a Zsolnay Negyed felé. A nyertes pályamű a „2010 szék” címet viselte. Készítői Daniel Spruth és Sofia Rivadeneira az RWTH Aachen hallgatói. Elképzeléseik szerint Pécs városának fontos közterein, melyek szintén a Kulturális Főváros program keretében újultak meg, megjelenik 2010 szék különféle elrendezésben. A székek minden nap másik közteret foglalnak el a városközpont és a Zsolnay Kulturális Negyed között ezzel utat mutatva a megvalósuló fejlesztések felé [3].

1. ábra A „2010 szék” pályamű látványterve

2009 őszén harmadik állomásként Isztambulban került megrendezésre a Temporary City workshop. A vizsgálandó helyszín itt a Haliç szárazdoki volt a híres Aranyzarv-öböl partján. Ez Isztambul legrégebbi hajójavító dokkjá, amit mára egyre kevésbé használnak. Az Európa Kulturális Főváros évben különféle kulturális programokat kívánnak ezen a helyszínen megrendezni. Kérdés az volt, hogy egy 15 milliós metropoliszban, hogyan tudja magára felhívni a figyelmet ez a terület, hogyan csalogatja i-

de a látogatókat. A terület látványát távolról egy hatalmas, pirosra festett kikötői daru uralja. Ezt használták fel a nyertes pályaművet készítő hallgatók Ceyda Cihangir, Duygu Kinsoglu, Fazil Efe Ilgen és Müge Yorganci a Yıldız és a Bilgi Egyetemekről „Úszó felületek” című munkájukban. A darura függesztettek egy hatalmas sátrat, ami árnyékolóként, tetőként szolgált a három szárazdokk közül az egyikbe beúsztatott színpad fölött. A színpad kulturális programoknak tud helyet adni [4].

3. Megvalósítás

A megvalósításra mindhárom helyszínen a 2010-es esztendőben került sor. Az első Isztambul volt, ahol júliusban valósult meg a hallgatók által tervezett ideiglenes létesítmény. A Haliç szárazdokkba beúsztatott színpad koncerteknek adott helyet, amire a daru hívta fel a figyelmet.

Németországban sajnos nem kaptak engedélyt a megvalósításra, mivel a tervezett szeptemberi időpont előtt nem sokkal történtek Duisburgban a Loveparade sajnálatos tragikus eseményei.

A Temporary City Pécs2010szék program 2010.10.03-10. között valósult meg Pécs közterein. A Pécsi Tudományegyetem Pollack Mihály Műszaki Kar hallgatóinak bevonásával zajlott le a székek hajtogatása a Kar épületének főbejárata előtt és az aulában. A nagy megmozdulásban a Pécs 2010 Menedzsmentközpont önkéntesei közül is többen részt vettek.

2. ábra 2010 szék a Pécsi Tudományegyetem Pollack Mihály Műszaki Karán

A székek először a város főterén jelentek meg, ahova a Nagy Lajos Gimnázium 750 diákja hozta ki őket egy Flash mob keretében. Délután és este Pécs főterére, a Széchenyi térre rengeteg ember jött, hogy valamit építsen a székekből. Jöttek a kisgyermekes családok, általános és középiskolások, de még az idősebb korosztályból is többen érdeklődtek a program iránt. Másnap a székek költöztetéséhez egy székekből kirakott nagy nyíl mutatta az irányt. A Vasarely tér felé, a főtértől a Színház térig dobálva egyik-kézből a másikba adogatva jutottak el a székek. A látványos megmozdulásba szintén bárki

becsatlakozhatott. A székek nagyobb része a 48-as térre költözött, ahol a Belvárosi Általános Iskola 200 kisdíákja különböző játékokat játszott a székekkel. Volt körverseny, sorverseny és toronyépítés is. A program végeztével minden résztvevő kapott egy-egy széket ajándékba, amit emlékként hazavihetett. Az egyhetes program záróeseményére a Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont parkolójában került sor egy nagyszabású party keretében. A záróbuli végeztével szabad volt a vásár, bárki vihetett a székekből. Másnapra maradt kb. 500 darab szék, de az eredeti 2010 darab többi része eltűnt, Pécs lakosainak, látogatóinak tulajdona lett. A Pécs2010szék programjának ötletgazdái szerették volna, ha legalább szimbolikusan eljutnak a székek eredeti céljukhoz a Zsolnay gyárba. Így vasárnap három széket bedobtak a Balokány-tó vizébe, 1 széknek pedig sikerült elérni a Zsolnay Kulturális Negyedet, ami még mindig építési terület volt [5].

A Pécs2010szék program sikere talán abban rejlett, hogy a nagy darabszám, a 2010 szék miatt mindenki egy kicsit magáénak érezhette a programsorozatot, valahogy részt vett benne, hajtogatással, szállításal, építéssel, játékkal vagy egyszerűen csak ráülve a székekre.

Irodalom

- [1] Molnár T.: *Temporary City*, Pollack Periodica, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2010. vol. 5. No. 3. pp 27-33.
- [2] <http://www.temporaere-stadt.de/start.html> 2010.09.05
- [3] http://epitesz.pmmk.pte.hu/tc_workshop 2010.09.05
- [4] <http://www.temporarycityistanbul.org> 2010.09.05
- [5] <http://www.pecs2010chairs.com> 2011.02.02

dr. Molnár Tamás DLA, okleveles építész, tanársegéd

Munkahely: Pécsi Tudományegyetem, Pollack Mihály Műszaki Kar
Tervezési és Építészeti Ismeretek Tanszék

Cím: H-7624, Magyarország, Pécs, Rókus utca 2/B.

Tel: +36-20-447-6762

Fax: +36-72-501-562

E-mail: tmolnar@pmmk.pte.hu